

Usmernenie DR SR vo veci zamestnávateľom poskytnutých cestovných náhrad konateľovi spoločnosti s ručením obmedzeným

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) sa daňovník s príjmami zo závislej činnosti, aj konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným považuje na daňové účely **za zamestnanca** a platiteľ tohto príjmu **za zamestnávateľa**. Podľa § 5 ods. 5 písm. a) tohto zákona nie je predmetom dane **cestovná náhrada** poskytovaná v súvislosti s výkonom závislej činnosti do výšky, na ktorú vznikne zamestnancovi nárok podľa osobitných predpisov [ktorým je aj zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“)], vrátane vreckového poskytovaného pri zahraničnej pracovnej ceste do výšky 40 % nároku na stravné ustanovené týmito predpismi.

Zákon o cestovných náhradách v § 1 ods. 2 písm. b) priznáva nárok na poskytovanie cestovných náhrad aj osobám, ktoré sú vymenované alebo zvolené do orgánov právnickej osoby a nie sú k právnickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu. Ide o členov štatutárnych orgánov (predstavenstva) a ďalších orgánov právnických osôb (napr. dozornej rady akciovej spoločnosti), **konateľa** (vymenovanú osobu, ktorá je jediným štatutárnym orgánom), členov rôznych správnych rád a kontrolných komisií, alebo iných orgánov obchodnej spoločnosti, družstva alebo štátneho podniku.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o cestovných náhradách **pracovná cesta** je čas od nástupu zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko, vrátane výkonu práce v tomto mieste do skončenia tejto cesty. **Pracovná cesta** podľa tohto zákona je aj cesta, ktorá trvá od nástupu osoby uvedenej v § 1 ods. 2 na cestu na plnenie činností pre ňu vyplývajúcich z osobitného postavenia vrátane výkonu činností do skončenia tejto cesty.

Konateľ spoločnosti je zahrnutý v personálnej pôsobnosti zákona o cestovných náhradách. Zákon o cestovných náhradách sa na neho vzťahuje na základe ustanovenia § 1 ods. 2 písm. b) – ide o osobu zvolenú alebo vymenovanú do orgánu právnickej osoby, ak nie je k tejto právnickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu. Za pracovnú cestu sa podľa ustanovenia § 2 ods. 1, druhá veta zákona o cestovných náhradách na účely poskytovania cestovných náhrad považuje každá cesta konateľa, v rámci **ktorej plní funkciu**, ktorá pre neho vyplýva z tohto osobitného postavenia, t.j. z postavenia konateľa spoločnosti. Podmienkou poskytovania cestovných náhrad je teda priama súvislosť medzi vykonanou cestou a činnosťou konateľa spoločnosti a nie miesto, kde sa táto činnosť vykonáva.

Konateľ spoločnosti má nárok na cestovné náhrady za cesty, ktoré **súvisia s výkonom funkcie konateľa** spoločnosti, a to bez ohľadu na to, v akom mieste tieto činnosti vykonáva. V tomto prípade nie je potrebné na účely poskytovania cestovných náhrad dohodnúť pravidelné pracovisko.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 6 zákona o cestovných náhradách sa uvedené osoby, aj konateľ považujú za zamestnanca. Konateľ má nárok na cestovné náhrady za cesty, ktoré **súvisia s funkciou konateľa**, pričom mu patria v tom istom rozsahu, výške a podmienok ich poskytovania ako zamestnancovi v pracovnom pomere. Podľa § 5 ods. 5 písm. a) zákona o dani z príjmov cestovné náhrady poskytnuté v súvislosti s výkonom závislej činnosti nie sú predmetom dane.

Príklad

Konateľ cestuje z miesta bydliska vo Francúzsku do sídla spoločnosti v Slovenskej republike, kde vykonáva funkciu konateľa (nie zamestnanca v pracovnom pomere). Takémuto konateľovi patria cestovné náhrady v celom rozsahu a vo výške podľa zákona o cestovných náhradách, t.j. od nástupu tohto konateľa na cestu na plnenie činností pre ňu vyplývajúcich z osobitného postavenia z Francúzska, vrátane výkonu činnosti funkcie konateľa na území Slovenskej republiky, do skončenia tejto cesty – cesta späť do Francúzska.

V prípade, ak zamestnávateľ zabezpečí konateľovi vyslanému na pracovnú cestu (ide o priamu súvislosť medzi vykonanou cestou a činnosťou konateľa spoločnosti) bezplatné ubytovanie (spoločnosť má prenajatý byt v Slovenskej republike, v mieste sídla spoločnosti), potom je to v súlade so zákonom o cestovných náhradách, konateľovi nevznikne preukázateľný výdavok na ubytovanie.

Vypracované: december 2007